5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 262

MIERCURI 21 (3) SEPTEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: Lei 8 luni / 16.- / 20.- / 40.- / Un an

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 50
necrit şi reclame 3,50 linia
anunţuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60—150 lei

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Trupele noastre au trecut în Bulgaria

Centrul şi dreapta inamicului respinse în Dobrogea

EROII NOSTRI

Locotenentul Const. Penciu
din batal. 7 vânători

Sublocot. Anton Ionescu
din reg. 38 infanterie

Căpitanul Vasile Gotcu
din reg. 56 infanterie

Grecia s'a hotărît?

LONDRA, 16. — O telegramă din Roma spune că „Agenzia Nazionale" anunţă că Coromillas a informat pe Sonnino că Grecia este acum gata să intre în război de partea Aliaţilor. Notificaţii similare se fac guvernelor din Londra, Paris şi Petrograd. Grecia aşteaptă numai răspunsul Puterilor Înţelegerii. Ziarul spune că prin intervenţie, Grecia poate să reuşească să-şi apere teritoriul actual, dar nu trebue să se aştepte la nici un spor de teritoriu, deoarece Puterile Înţelegerii au şi făcut programul „care nu mai poate fi modificat. [A. T. E.]

Principele Andrei de Grecia se întoarce la Atena

Roma, 16—*Din Londra se telegrafiază că Regele Constantin a chemat telegrafic la Atena pe Principele Andrei de Grecia care se află în Capitala Angliei.* (A. T. I.).

Venizelos şi Conduriotis în fruntea guvernului provizoriu

Londra, 17. — Corespondentul din Atena al ziarului „Morning Post" spune că generalul Danglis, fostul ministru de războiu sub Veuizelos şi şeful statului major general în timpul războiului balcanic, a părăsit localitatea pe ziua de eri, împreună cu alţi ofiţeri ca să se unească cu Venizelos la Canea. El va fi al treilea membru din guvernul provizoriu. Generalul Pasktules, comandantul diviziei a X-a, aflată la Larissa, a sosit la Salonic ca să se unească cu revoluţionarii. De acolo dînsul a trimis regelui o telegramă, îndemnîndu-l să se pue în fruntea mişcărei naţionale. La Canea, Venizelos şi Conduriotis şi-au însuşit frînele guvernului provizoriu. Toţi funcţionarii publici oficiali au fost menţinuţi în posturile lor. Michelidikis, fost ministru sub guvernul Skuludis, a organizat o opunere armată mişcărei revoluţionare, născînd astfel ciocniri singeroase, carî au avut loc Sîmbăta trecută. Gunariştii au făcut o demonstraţie la Patras în favoarea regelui şi a cabinetului şi au atacat localurile ziarelor liberale. Poliţia a restabilit ordinea. (A. T. E.)

Ministrul de războiu prusian destituit

PARIS, 18.—Generalul von Wedel, ministrul de războiu prusian, a fost scos din funcţiunea sa. (Ag. Radio).

Ziua Steagului român

LONDRA, 18.—Ziua Steagului român s'a hotărît pentru 13 (26) Octombrie, pentru Londra şi împrejurimile ei.

Se vor vinde atunci, pe strade, steguleţe româneşti, în beneficiul noilor aliaţi. (Reuter)

BULGARII

măcelăresc pe rănîţii ce cad în mâinile lor

Londra, 17.— Corespondentul presei britanice la Salonic spune că, după cît se poate judeca din lupta recentă de la nord de Florina, „se pare că bulgarii au o infanterie puternică, dar Aliaţii au artilerie cu mult superioară. Bombardarea metodică a poziţiunilor bulgare de la Kenali, unde se află linia bulgară cea mai puternică, este în continuu progres către Monastir. Cu toate că lucrări de tranşee sunt gata ca să adăpostească pe bulgarii în retragere, în inima fiecărui sîrb se află speranţa că atunci cînd inamicul va fi obligat să renunţe de a mai rezista în actuala sa linie, va fi cu putinţă să fie urmărit repede aşa încît nu va avea timp să ia o altă poziţiune.

Soldaţii sîrbi mărturisesc că bulgarii în lupta de la Kaimakalen au măcelărit pe toţi rănîţii sârbi cari au căzut în mâinile lor. (A. T. E)

Regele Bavariei

contra înlocuirii nunţiului din München

Londra, 16. — Corespondentul din Roma al ziarului Morning Post spune că relaţiile Vaticanului cu regatul Bavariei lasă de dorit. Nunţiul papal din regat, cardinalul Pruenwirth, fiind austriac toate comunicatele sale sunt făcute cu prejudeţă şi sunt deci nesatisfăcătoare, aşa că Papa a avut intenţia să-l recheme trimiţînd în locul lui pe Monsenior Paccelli. Regele Bavariei însă a refuzat în mod hotărît să primească pe Paccelli, din cauză că acesta este italian. Papa este aşa dar constrîns să reţie pe Pruenwirth la Munchen. Aceasta este numai una dintre numeroasele probe de lipsă de respect arătată de germani faţă de lucrurile sfinte. (A. T. E.)

Opera mareşalului Hindenburg

Lyon, 18. — S'a împlinit o lună de cînd mareşalul Hindenburg a luat comanda tuturor armatelor Puterilor Centrale. Este momentul oportun să se evalueze opera îndeplinită de acela pe care presa germană l'a salutat ca pe un salvator.

Iată rezultatul acestei evaluări:

Pe frontul occidental, ofensiva franco-engleză a continuat cu succesul cunoscut silind pe Lunendorf să semneze, la 26, comunicatul cel mai de îngrijat pe care l'a cunoscut vre'odată, poate, poporul german.

Pe frontul oriental, admiratorii lui Hindenburg lăsaseră să se facă o triumfală întoarcere ofensivă a armatelor aliate. Ruşii au făcut apoi 30 de mii prizonieri, dintre care 482 ofiţeri.

După 30 August, cu toată prezenţa a două diviziuni germane, românii au ocupat a treia parte a Transilvaniei.

In Dobrogea, după succesele lesne dela Turtucaia şi Silistra, anunţate cu pompă, germanii s'au isbit de un zid de aramă, au dat înapoi şi se mulţumesc să se ţie în Macedonia. Şi acolo încercaseră să previe atacul Aliaţilor, dar se luă Florina din mîinile bulgarilor.

In fine, italienii şi-au continuat operaţiunile ofensive în acelaş timp şi la Carso, şi la nord de Brenta.

Strîmtorarea financiară

şi foametea din Austria

Roma, 18. — Din Zürich: Populaţiile din Austria, alarmate de excesul de circulaţie al hîrtiilor de bancă, schimbă hîrtia în argint. Pînea începe să lipsească peste tot. Laptele nu se mai găseşte, iar mortalitatea pruncilor este foarte mare, pe cînd nasterile se tot împuţinează. (A. T. I.)

Impăratul Abisiniei

detronat

PARIS, 18.—Din Addis Ababa se anunţă: Negusul Abisiniei a fost detronat de şefii abisinieni în urma atitudinei sale favorabile islamismului. Fiica lui Menelik, prinţesa Uditu, a fost proclamată împărăteasă.

(Ag. Radio).

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 36

Din 19 Sept. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Luptele continuă în munţii Gurghiului şi ai Hărghitei.

S'au luat 4 mitraliere 11 ofiţeri şi 500 oameni de trupă prizonieri.

FRONTUL DE SUD

Trupele noastre au trecut Dunărea între Rusciuc şi Turtucaia.

In Dobrogea, am atacat pe tot frontul şi am respins centrul şi aripa dreaptă inamică.

Ofensiva franco-engleză

Isbânzi engleze şti

Londra, 18. — Comunicatul oficial britanic cu data de 29 st. n., orele 10 seara, anunţă că pe frontul de bătae sunt ploi torenţiale şi că în afară de bombardare intermitentă a mai fost oarecare activitate pe la mijlocul nopţei. Am făcut progrese uşoare la Est de Les Boeufs, unde am ocupat 500 iarzi din tranşeele inamice.

In regiunea Thiepval lupte crîncene în jurul redutei Streff. Am luat o importantă secţiune dintr'o tranşee hessană, unde am fost forţaţi să ne retragem de către contra-atacurile inamice, dar în urmă am recîştigat-o. In această secţiune, în timpul ultimelor 24 de ore, am capturat 8 ofiţeri şi 521 oameni de trupă.

*

Cu tot timpul nefavorabil, aeroplanele noastre au săvîrşit întreprinderi avantagioase atacînd întăririle în marş ale inamicului. Eri forţele aeriene ale inamicului au fost active în dosul liniilor noastre. S'a întreprins o mică ofensivă. Un aparat inamic a fost distrus, iar unul britanic au s'a mai întors.

*

Comunicatul britanic cu data de 30 st. n., orele 11 şi 25 dim., anunţă că inamicul a bombardat puternic frontul nostru de bătae de la sud de Ancre. Am consolidat terenul cîştigat eri dimineaţa dela ferma Destremont la Sud-vest de Ofclesars şi ne-am îmbunătăţit poziţiunea din Thiepval. Contra-atacurile inamice au fost îndreptate asupra tranşeelor din vecinătatea redutei Streff (?). Eri luptă crîncenă în această secţiune.

O incursiune încoronată de succes a fost întreprinsă de un batalion teritorial din Londra la Sud de Neuville-St.-Vaast unde am străbătut în tranşeele inamice şi am luat prizonieri.

*

Londra, 18. — Generalul Haig telegrafiază, cu data de 16, că cea mai mare parte a frontului englez, în poziţiunile cucerite la nord de Thiépval, este bombardat cu violenţă de inamic.

Grenadierii englezi sunt foarte activi în apropiere de reduta Schwaben şi tranşeea Hesse, ale căror elemente sunt încă în stăpînirea inamicului.

La sud-est de Bapaume s'a observat o explozie; se crede că un depozit mare de muniţiuni a fost aruncat în aer. (Reuter).

Dificultăţile de aprovizionare

a Austriei

PARIS, 18.—Se telegrafiază din Geneva că chestia aprovizionărei Austriei devine dintre cele mai serioase în urma suprimărei transporturilor din România şi refuzului Ungariei de-a lăsa să treacă alimente în Austria. (Ag. Radio)

Nu ridicaţi de pe jos CUTII de BONBOANE, RAHAT, PACHETE DE CIOCOLATA, BANCNOTE, JUCARII, BATISTE SAU ORICE FEL DE LUCRURI şi deprindeţi pe copii să se ferească de ele.

Duşmanii noştri aruncă din aeroplanele şi dirijabilele lor bonboane şi lucruri cari conţin otravă şi microbii celor mai cumplite boli.

Cînd găsiţi asemenea obiecte anunţaţi autorităţile poliţieneşti.

Lloyd George

asupra svonurilor de pace

Londra, fără dată. — Lloyd George a răspuns corespondentului ziarului „United Press of America" care-i cerea părerea sa asupra svonurilor de pace:

„Germania a decis lupta şi noi vom veghia, în Anglia, ca să fie mulţumită de deciziunea ei. O vom urmări pînă la stingere.

„Şi'n această hotărîre engleză d'e urma lupta pînă la capăt, nu numai sentimentul răzbunăiri ne împinge, ci şi neomenia germanilor şi lipsa lor desăvîrşită de milă. Pentru ca un războiu aşa de crud să nu se mai poată reînoi, pentru ca civilizaţia să nu mai fie ameninţată, trebue să nimicim pe aceia cari au făcut un războiu de măcel, de jaf şi de incendiu, cari n'au respectat nici lucrurile cele mai sacre.

„Nu ştim încă momentul cînd se va termina războiul, dar nu avem nici o îndoială asupra sfîrşitului lui". (Reuter).

Comentariile ziarului „Times"

Londra, fără dată. — Ziarul „Times" comentînd declaraţiile lui Lloyd George, spune că, de cîteva luni. Germania face încercări de pace prin Spania. Olanda, Suédia şi la Vatican. Dar declaraţiunile lui Lloyd George, care exprimă neclintita voinţă a Aliaţilor şi a întregului imperiu britanic, va trebui să arate zădărnicia tuturor încercărilor făcute de Germania. (Reuter).

Tonul pesimist

al presei ungare

Londra, 16. — Presa ungurească spune că cu toată tăcerea comunicatelor oficiale germane cercurile politice şi militare ungureşti dau o atenţie deosebită luptei de pe Somme. Criticii militari de comun acord declară că operaţiunile de pe Somme vor pune la o încercare severă puterea de rezistenţă a nervilor naţiunei germane. Ziarul „Magyar Orszag" spune că pierderile englezilor sunt foarte mici şi că aceştia au soldaţi în număr nemărginit aproape. Printre germani şi austro-ungari ideea despre invincibilitatea armatei germane pare să dispară, în sfîrşit, şi singurul lucru de care aceasta din urmă se mai poate mulţumi este puterea sa de rezistenţă. La Budapesta a avut loc o altă răscoală sericoasă. (A. T. E.).

DECLARAŢIA

prinţului Ruprecht al Bavariei

Londra, 18 — Precum spune corespondentul ziarului Daily Telegraph, la Rotterdam, prinţul Ruprecht al Bavariei a făcut declaraţia următoare:

„Trupele noastre au făcut, la Somme, tot ce se putea face, dar inamicul a fost prea tare".

Mărturisirea ofiţerului german care, pînă acum cîteva vreme, prelndea că silinţele Aliaţilor sunt deşerte şi că poziţiunile germane nu vor putea niciodată să fie luate, este foarte importantă. (Reuter).

Campania din Africa de Est

Londra, 17. — In Africa de est campania este aproape pe sfîrşite. Evenimentul important este cucerirea Taborei unde prin artilerie grea navală germanii au fost isgoniţi din poziţiunile lor pe un front de vreo 30 de mile. Belgienii au intrat în oraş din 2 părţi. (A. T. E.).

Pe frontul austro-italian

Numeroase atacuri austriace respinse

Roma, 16. — Comunicat oficial. — In valea Adige, se semnalează o activitate mai mare din partea vrăjmaşului cu patrule şi tir de artilerie, lesne combătut de noi.

In valea Astico, tragerile noastre de interdicţie au continuat pe muntele Cimone.

In capul torentului Vanoi (Cismon-Brenta), eri după amiazi, forţele vrăjmaşe folosindu-se de o ceaţă deasă au încercat un atac înversunat prin surprindere contra unei poziţiuni înaintate a noastră în sus pe muntele Cardinal, dar acest atac a fost respins.

Aceeaşi soartă a avut-o un atac dat de detaşamente de vînători imperiali în contra poziţiunilor noastre de pe Punta del Forame, în capul văei rîului Felizon (Boite).

Pe restul frontului, acţiune intermitentă a artileriei, stingherită de vremea rea.

Pe Carso, noaptea trecută, am respins încercările stăruitoare ale duşmanului spre a se apropia de liniile noastre înaintate. (Stefani).

*

Roma, 16. — Agenţia „Stefani" a publicat următoarele: a treia oară în puţine zile buletinul nostru de războiu semnalează o luptă îndrjită pe Cordevole de sus, pe povîrnişul muntelui Sief şi spre nord de Coldilana.

In noaptea de 10 a. c. detaşamentele din brigada noastră din Reggio au cucerit prin asalt o puternică poziţie austriacă spre virful muntelui Sief. Vrăjmaşul izgonit şi pus pe fugă nu s'a putut resemna la pierderea acestei poziţii, care face că liniile italiene au ajuns numai la cîteva zeci de metri depărtare de la linia principală duşmană. In restul zilei de 10, artileria duşmană a bombardat cu un foc violent această poziţie cucerită de noi, dar totuşi acest foc teribil nu a oprit trupele noastre de a o întări.

După o prelungită pregătire de artilerie, austriacii au început în ziua de 11 o serie de contra-atacuri îndrjite cu nişte forţe din ce în ce mai mari; două contra-atacuri au fost încercate în timpul nopţei, iar patru în noaptea următoare de 12. Din toate aceste contra-atacuri, cea din urmă dată pe la ora 1 jum. dim. a fost cea mai crîncenă şi a fost sprijinită de un foc viu de artilerie; deşi acest atac a fost dat de nişte forţe puternice, trupele noastre l'au respins cu desăvîrşire.

Vrăjmaşul, obosit în urma înfrîngerilor sale repetate şi sleit din cauza pierderilor încercate, a stat liniştit timp de două zile, pregătind totuşi o nouă silnţare pe care a realizat-o în noaptea de 14 care, ca şi cele precedente, a dat greş cu desăvîrşire în faţa vitejiei soldaţilor noştri din brigada din Reggio sprijiniţi într'un mod eficace de bateriile noastre.

Marele număr de soldaţi inamici rămaşi pe teren dovedeşte cît de scump a plătit vrăjmaşul această încercare de a acpri înaintarea noastră încetă, dar neînfrîntă spre muntele Sief. (Stefani).

*

Roma, 16.— *Agenţia Stefani* a publicat următoarele: Folosindu-se de vremea rea care bîntuie pe întregul front de luptă, vrăjmaşul încearcă din nou, mai ales în regiunea muntoasă atacuri prin surprindere în scop de a cîştiga cu puţin pierderi ce în zadar a mai încercat prin atacuri în masse mari care au fost mereu respinse cu pierderi mari. Vremea rea de toamnă are astfel ciudatul efect de a intensifica în mai multe puncte operaţiunile de războiu în loc de a le mărgini. Buletinul nostru de războiu din 29 st. n. a semnalat două din aceste încercări zadarnice; atacul dat contra Punta dei Forane şi cel din capul văei rîului Felizon (Boite).

Pregătită printr'o îndelungată şi intensă acţiune de artilerie şi încredinţată unor puternice detaşamente de „Kaiserjäger", vînătorii tirolezi, această încercare a fost complect respinsă cu pierderi simţitoare pentru duşman, care a părăsit în mîinile noastre cîţiva prizonieri. De asemenea, pe zona înaltă dintre capul văei torentului Vanoi şi valea Avisio, vrăjmaşul îngrijorat de înaintarea noastră în ciuda dificultăţilor terenului, a zăpezilor şi a mijloacelor de apărare duşmană, comandamentul austriac a mai încercat să ne oprească de a întinde şi de a consolida cucerirea noastră. In ziua de 15 folosindu-se de o ceaţă deasă care acoperea întreaga regiune, puternice forţe vrăjmaşe s'au apropiat în liniştе de unele din poziţiunile noastre înaintate spre creasta nord-est a muntelui Cardinal, aruncînd numeroase şi puternice bombe de mînă care totuşi nu au turburat pe vitejii noştri apărători. Cînd asaltul infanterici duşmane a ajuns în contra poziţiunei noastre i s'a făcut o primire admirabilă, după ce a fost complet respins. Avîntul cu care soldaţii inamici s'au năpustit spre liniile noastre a fost aşa de mare în cît mulţi dintre ei loviţi de focul liniştit şi precis al alpinilor noştri, au căzut morţi chiar în tranşeele noastre.

Rezultatele ofensivei

franco-engleze

— Buletin din 19 Sept., st. n. —

Londra, 17. — Sir Douglas Haig a completat prima fază din lupta de pe Somme. Această fază se încheie cu cucerirea localităţilor Thiepval şi Combles. Aceste puncte reprezintă cele două limite ale crestei virfului de pe care se poate avea priveliştе asupra văei din partea superioară a rîului Ancre, care se întinde în zig-zag pe cîmpie. La începutul săptămînei linia anglo-franceză se întindea aproximativ de la sud de Thiépval într'o linie directă de la est spre vest de un punct la nord de Pozières prin Martinpuich şi prin Flers, de unde se întorcea spre sud printr'un punct mult spre vest de Combles printr'un briu de păduri înconjurătoare spre sud de Clery.

Linia a fost mai întîi înaintată între Pozières şi Martinpuich, la ferma Mouquet şi Courcelette. Pe urmă, la est de Courcelette englezii au cucerit un sistem de tranşee bine fortificate şi redute în timp ce francezii au împins înainte către marginea localităţei Combles unde se uneau liniile aliaţilor. Aceste puncte fiind avansate astfel în contra puternicelor redute cu cari inamicul şi-a fortificat linia sa, întinderile intermediare au fost luate în urmă cu asalt. Englezii au luat Morval şi Lesboeufs, fiecare dintre ele fiind o fortăreaţă, Morval în special prezentînd nişte lucrări complicate de tranşee şi redute. In mod simultan francezii au împins către est linia lor pînă la cătunul Fregicourt şi au cucerit teren la dealul 148 şi o reţea de lucrări bine fortificate. Puţin mai către sud-est au luat satul Rancourt care a fost bine preparat pentru o rezistenţă înverşunată şi a fost chiar apărat cu disperare. Mai către sud o înaintare de o jumătate de milă i-a dus dincolo de Bapaume-Peronne fiind astfel comunicaţia cu Combles. Ziua următoare englezii învingînd rezistenţa disperată a ultimelor forturi bine fortificate Lesboeufs şi Gueudecourt, Allaţii au pătruns în Combles.